

Utrechtbericht

04.06.2009

Verkiezingen Europees Parlement 4 juni 2009

D66 onbetwiste winnaar, PvdA grote verliezer

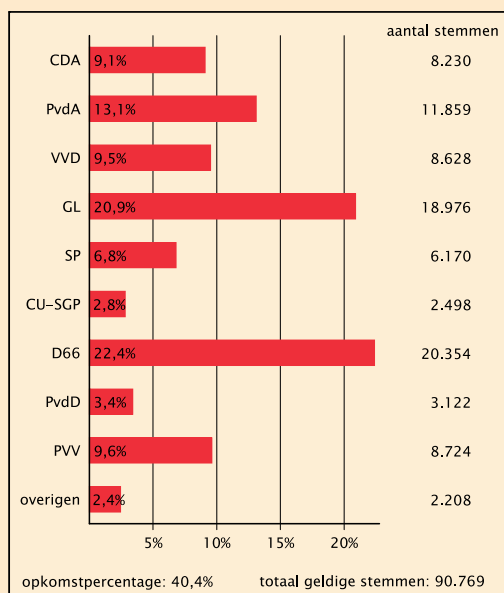
SAMENGEVAT

D66 is de grote winnaar van de Europese verkiezingen in Utrecht geworden. Deze partij boekt een winst van 14,1% en is daarmee in één klap de grootste partij van Utrecht. Bij de vorige Europese verkiezingen in 2004, moest D66 nog genoegen nemen met een zesde plaats.

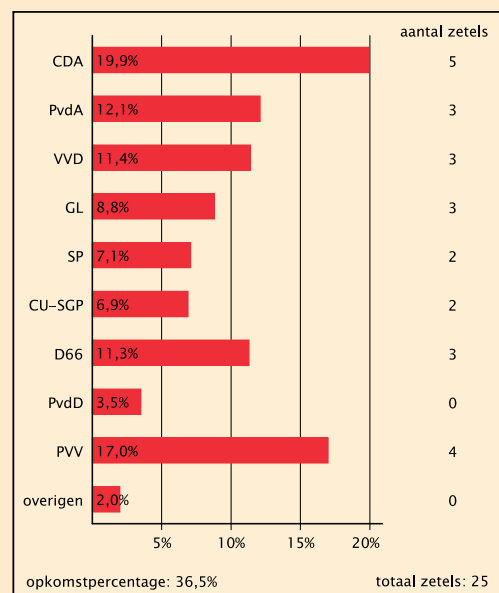
Anders dan landelijk is in Utrecht D66 de uitgesproken winnaar bij de Europese verkiezingen 2009. Dit is de grootste partij in Utrecht geworden. GroenLinks blijft stabiel de tweede partij in Utrecht. De PvdA lijdt een groot verlies en zakt van de eerste naar de derde plaats. Van de partijen die voor het eerst meededen aan deze Europese verkiezingen is de PVV de grootste in Utrecht, zij het minder uitgesproken dan landelijk. Het opkomstpercentage in Utrecht was 40,4%, terwijl dat landelijk op 36,5% bleef steken.

De PvdA komt als grote verliezer uit de bus met een verlies van 10,7%. De PvdA behaalt een derde plek met 13,1% van het totaal aantal uitgebrachte stemmen. Dit terwijl de PvdA in 2004 nog de grootste partij was. Groenlinks is en blijft de tweede partij van Utrecht (20,9% in 2009, 18,6% in 2004). De VVD (-2,5%), CDA (-3,8%), en SP (-2,8%) verliezen alle aan stemmen. Deze partijen blijven steken op respectievelijk 9,5%, 9,1% en 6,8% van de stemmen. De grootste nieuwkomer voor Europa is de PVV (9,6%). De PVV is hiermee de vierde partij in Utrecht en haalde meer stemmen dan de gevestigde partijen VVD, CDA en SP.

1 Uitslag stad Utrecht

2 Uitslag Nederland

Utrechtse stem is anders dan landelijk

Het Utrechtse beeld wijkt behoorlijk af van de landelijke resultaten. De winst voor D66 (+14,1%) komt in Utrecht veel hoger uit dan landelijk het geval is (+6,5%). De democraten zijn in Utrecht de grootste partij (22,4%), vergeleken met een vierde plaats landelijk (11,3%). Terwijl GroenLinks in Utrecht de tweede partij is (20,9%), landelijk is het slechts de zesde partij (8,9%). Een ander verschil zien we bij de PVV; de landelijke winst van deze partij komt in Utrecht niet zo sterk naar voren (17% landelijk, 9,6% Utrecht). In Utrecht wordt verder minder vaak op het CDA gestemd (9,1%) dan in heel Nederland (19,9%).

Relatief hoge opkomst in Utrecht

Met 40,4% van de Utrechtse kiezers die hun stem hebben uitgebracht, is de opkomst dit keer iets lager dan tijdens de vorige Europese verkiezingen (42,9%). In Utrecht zijn relatief meer mensen gaan stemmen dan landelijk (36,5%). De opkomst is ook hoger dan in de andere grote steden. De opkomst in Amsterdam is 36,9% ongeveer hetzelfde als de landelijke opkomst. Maar vergelijken we Utrecht met de andere steden, dan zien we dat zowel in Rotterdam (29%) als in Den Haag (33,7%) een fors lagere opkomst is. Er waren in Utrecht 396 blanco stemmen en 156 ongeldige stemmen.

Utrecht en Amsterdam stemmen anders dan Rotterdam en Den Haag

Als we Utrecht vergelijken met de andere grote steden, dan komen flinke verschillen naar voren. In Utrecht en Amsterdam gaat D66 met de winst strijken. In beide steden behaalt D66 de meeste stemmen én boekt de meeste vooruitgang ten opzichte van de vorige Europese verkiezingen.

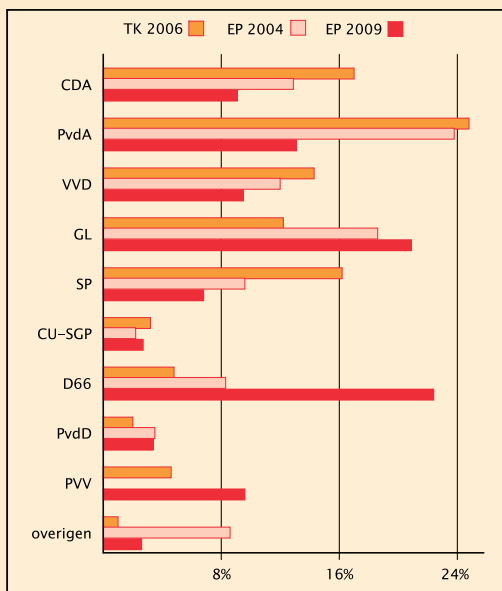
In Rotterdam en Den Haag is deze rol weggelegd voor de PVV. Deze nieuwkomer krijgt in Rotterdam 22,5% van de stemmen en in Den Haag 19,9%. Hoewel het in Rotterdam (+8,6%) en Den Haag (+10,4%) ook goed gaat met D66, is de PVV de grote winnaar in deze steden. De PvdA verliest in alle vier de grote steden. Vooral in Rotterdam is het verlies voor de PvdA groot (-16%).

D66 en GroenLinks winnen ten opzichte van Tweede Kamer
Vergeleken met de Tweede Kamerverkiezingen in 2006 maakt D66 in Utrecht een enorme stap vooruit (+17,6%), van 4,8% naar 22,4%. Ook GroenLinks ziet haar aandeel in Utrecht stijgen met 8,7%. De grote regeringspartijen PvdA en CDA lijden aanzienlijke verliezen van respectievelijk 11,7% en 7,9%. Maar ook de oppositiepartijen VVD (-4,8%) en SP (-9,4%) leveren flink aan stemmen in ten opzichte van de Tweede Kamerverkiezingen.

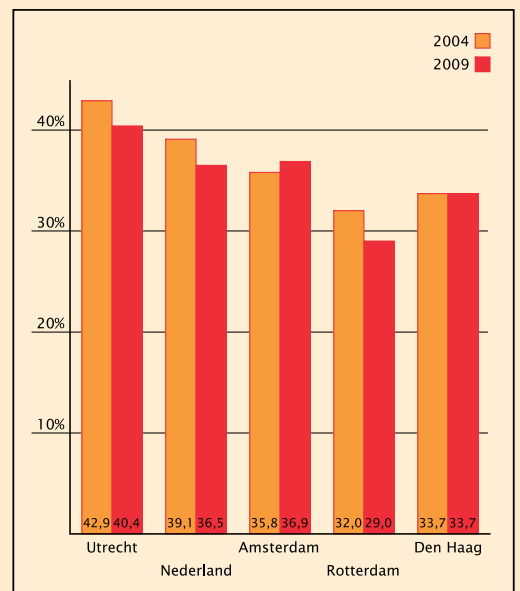
Laagste opkomst in Kanaleneiland

Kijken we binnen de stad naar de verschillende subwijken, dan zien we dat in Kanaleneiland 21% van de kiezers zijn stem heeft uitgebracht. Dat is het laagste opkomstpercentage van alle subwijken. Bij de vorige Europese verkiezingen in 2004 had Kanaleneiland nog een opkomst van 26,5%. Een zeer lage opkomst, onder de 30%, was er ook in Zambesidreef/Tigrisdreef, Wolgadreef/Neckardreef, Amazonedreef, Zuilen-Noord/oost en Veldhuizen/Vleuterweide. De hoogste opkomst was er in Tuindorp/Voordorp, 59%, bijna drie keer zo hoog als in Kanaleneiland. Andere wijken met een opkomst boven de 50% waren: Wilhelminapark/Rijnsweerd, Oudwijk/Buiten Wittevrouwen, Oog in Al/Welgelegen, Wittevrouwen/Zeeheldenbuurt en

3 Verkiezingen stad Utrecht

4 Opkomst stad Utrecht vergeleken

Binnenstad Woongebied, dus vooral de oostkant van Utrecht.

Verschillende grootste partijen in de wijken

In Utrecht heeft D66 de meeste stemmen behaald. Dat geldt ook voor de meeste subwijken (12 van de 29). De PvdA is de grootste partij in 4 subwijken (twee subwijken van Overvecht en Kanaleneiland en Transwijk. In 9 subwijken is GroenLinks de grootste partij. De PVV is de grootste geworden in 2 subwijken: een subwijk van Overvecht en Veldhuizen/Vleuterweide. Het CDA is de grootste partij in De Meern/Rijnenburg en Vleuten/Haarzuilens.

Deelnemende partijen

Aan de verkiezingen voor het Europees Parlement hebben in Nederland de volgende partijen meegedaan:

CDA	Christen Democratisch Appèl / Europese Volkspartij
PvdA	Partij van de Arbeid / Europese Sociaaldemocraten
VVD	Volkspartij voor Vrijheid en Democratie / Europese Liberaal-Democraten
GL	GroenLinks
SP	Socialistische Partij
CU-SGP	Christen Unie - Staatkundig Gereformeerde Partij
D66	Democraten 66
New	Newropeans
EVD	Europa Voordelig! en Duurzaam
Sol	Solidara
PvdD	Partij voor de Dieren
EKP	Europese Klokkeluiders Partij
Gro	De Groenen
PVV	Partij voor de Vrijheid
LDP	Liberaal Democratische Partij
PEP	Partij voor Europese Politiek
Lib	Libertas

Colofon

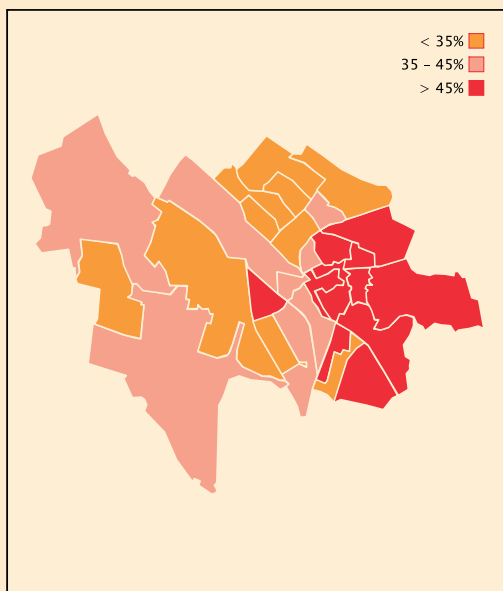
Dit is een gezamenlijke uitgave van de afdeling Bestuursinformatie en Dienst Burgerzaken en Gemeentebelastingen.

Informatie

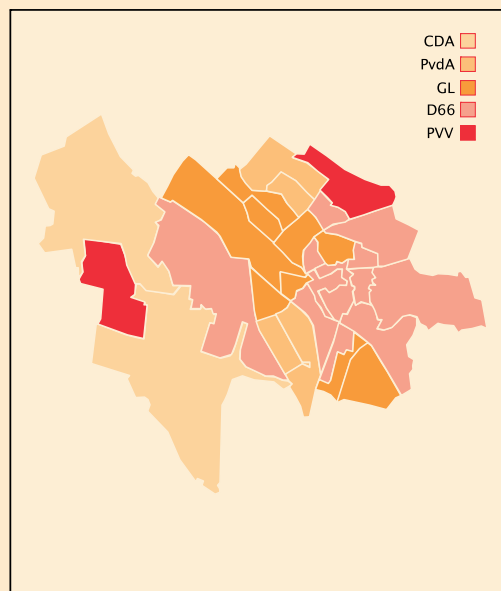
030 - 286 1350

www.utrecht.nl/verkiezingen

5 Opkomst per subwijk

6 Grootste partij per subwijk

Verkiezingsuitslag per wijk en subwijk

Percentage stemmen per partij

	CDA	PvdA	VVD	GL	SP	CU-SGP	D66	New	PvdD	PVV	overige partijen	geldige stemmen	opkomst %
Utrecht	9	13	10	21	7	3	22	1	3	10	2	90.769	40
wijk													
West	8	13	8	26	6	2	24	1	3	6	2	9.111	45
Noordwest	7	14	7	21	9	4	20	1	4	13	2	10.356	32
Overvecht	11	17	5	14	9	4	12	0	4	20	2	5.861	28
Noordoost	8	14	9	25	6	2	25	1	3	5	1	14.920	54
Oost	7	12	11	24	6	2	29	1	3	5	2	12.537	53
Binnenstad	6	12	12	23	6	2	30	1	4	5	2	7.076	51
Zuid	8	14	6	26	9	3	20	1	4	8	2	8.511	43
Zuidwest	10	15	9	19	8	3	20	1	4	10	2	8.035	34
Leidsche Rijn	10	12	13	15	5	3	22	1	4	14	1	4.990	33
Vleuten-De Meern	19	9	14	9	5	3	16	1	3	19	2	9.373	34
subwijk													
01 Lombok/Leidseweg	6	13	7	28	6	2	28	1	3	4	2	2.717	42
02 Nw Engeland/Schepenbrt	6	13	8	27	7	3	23	1	3	7	2	3.621	42
03 Oog in Al/Welgelegen	12	13	10	23	6	3	22	0	3	7	2	2.772	54
04 Zuilen-West	8	13	7	20	9	3	19	1	3	14	2	2.895	35
05 Zuilen-Noord/Oost	8	17	6	18	9	5	16	1	4	14	2	2.496	29
06 Pijlsweerd	5	11	10	22	8	2	27	1	4	7	2	1.614	39
07 Ondiep/2e Daalsebuurt	7	13	6	23	8	3	20	1	3	13	2	3.351	30
08 Taag-/Zamenhofdreef	11	12	8	17	8	4	18	1	4	14	2	1.415	38
09 Wolga-/Neckardreef	10	16	4	14	10	6	10	0	3	25	2	1.573	25
10 Amazonedreef	14	21	3	14	8	3	10	0	5	20	2	1.309	28
11 Zambesi-/Tigrisdreef	11	21	5	12	10	4	12	0	5	19	2	1.564	25
12 Votulast	6	13	8	28	7	2	25	1	4	5	1	4.624	49
13 Wittevrouwen/Zeeheldenbrt	6	12	10	26	6	2	28	1	3	4	2	4.015	54
14 Tuindorp/Voordorp	10	14	10	23	6	3	23	1	3	7	1	6.282	59
15 Oudwijk/Buiten Wittevr	7	11	10	25	6	2	29	1	3	4	1	3.897	55
16 Abstede/Gansstraat	7	12	9	24	6	3	26	1	4	6	2	3.433	45
17 Wilhelminapark/Rijnsweerd	7	12	13	22	5	2	30	1	3	4	2	5.208	58
18 Binnenstad winkelgebied	7	11	14	19	5	1	33	1	3	5	2	1.353	49
19 Binnenstad woongebied	5	12	11	24	6	2	29	1	4	5	2	5.722	51
20 Oud Hoograven/Tolsteeg	9	13	7	23	8	3	24	1	3	9	1	2.902	45
21 Nw Hoograven/Bokkenbrt	12	16	6	20	9	4	17	1	3	10	2	1.363	32
22 Lunetten	6	15	5	29	10	3	19	1	4	7	2	4.246	46
23 Kanaleneiland	11	19	7	14	10	5	15	1	5	12	2	1.852	21
24 Transwijk	15	16	10	12	8	3	15	0	3	15	2	1.570	36
25 Rivierenwijk/Dichterswijk	8	13	10	23	7	2	24	1	3	8	1	4.613	43
26 Leidsche Rijn	10	12	13	15	5	3	22	1	4	14	1	4.990	33
27 Veldhuizen, Vleuterweide	12	9	17	11	5	3	18	1	4	20	2	3.882	30
28 De Meern, Rijnenburg	23	9	12	8	5	4	14	0	3	20	2	3.183	38
29 Vleuten, Haarzuilens	23	11	12	9	5	3	14	1	4	16	1	2.308	39